

OBSAH

ÚVOD	9
1. SPLÝVÁNÍ TRADIC: OD MOJŽÍŠE A HOMÉRA KE SV. TOMÁŠI AKVINSKÉMU	11
„Hospodin Bůh vysadil zahradu v Edenu“	11
Zlatý věk, Rajská luka a Ostrovy blažených	14
Christianizace řecko-římských mýtů	19
Pozemský ráj jako „historická“ realita	24
2. RÁJ JAKO MÍSTO OČEKÁVÁNÍ	31
Židovské a křesťanské apokalypsy	31
Ježíš znovuotevřel „ráj“	37
3. POZEMSKÝ RÁJ A STŘEDOVĚKÁ GEOGRAFIE	46
Pozemský ráj zůstává na zemském povrchu	46
Od „Knihy jubileí“ ke sv. Tomáši Akvinskému	46
Od sv. Tomáše Akvinského ke Kryštofu Kolumbovi	54
Pozemský ráj a středověká kartografie	63
4. KRÁLOVSTVÍ KNĚZE JANA	79
Úspěch jednoho padělku	79
Asie v okolí království kněze Jana	90
Z Asie do Afriky	96
5. DALŠÍ VYSNĚNÉ ZEMĚ	105
Rajské ostrovy	105
Amerika a ráj	118
6. NOSTALGIE	125
Posmutnělý pohled ke zlatému věku a „Ostrovům blažených“	125
Uzavřená zahrada	129
Od uzavřené zahrady k zahradě otevřené	135
Květiny a kašny	142
7. NOVÁ UČENOST A POZEMSKÝ RÁJ	147
Pozemský ráj v centru jedné kultury	147
Metody a sázky	153
Postupné opouštění středověkých představ	157

8. PÁTRÁNÍ PO MÍSTĚ POZEMSKÉHO RÁJE (16.-18. století) -----	164
Odmítnutí vybájených lokalizací -----	164
Arménie, Babylonie nebo Palestina? -----	169
Arménie -----	169
Mezopotámie -----	170
Svatá země -----	178
Několik doplňujících otázek -----	181
9. ZPŘESŇOVÁNÍ CHRONOLOGIE -----	183
Kdy byl stvořen pozemský ráj? -----	183
Čas od stvoření Adama ke stvoření Evy -----	185
Od stvoření Evy k vyhnání z pozemského ráje -----	188
10. „KDYŽ ČLOVĚK OTEVŘEL OČI, UVĚDOMIL SI, ŽE JE ŠŤASTNÝ“ -----	195
Dokonalá bytost -----	196
Jakou mocí vládli Adam s Evou a co uměli -----	204
Sňatek a společenství v pozemském ráji -----	210
11. ZMIZENÍ KOUZELNÉ ZAHRADY -----	220
Otázky vyvolané zkamenělinami -----	222
Písmo svaté a rozum -----	227
Zrod evolucionismu -----	229
„Přírodní stav“ v pojetí Rousseaua a Kanta -----	236
ZÁVĚR -----	239
Jiný způsob chápání mýtu -----	239
POZNÁMKY -----	245